

نومرو : ۱۳۷

اجتہاد

اداره خانه

ایستانبول : چقال اوغلنده اجتهاد نهوی

« Idjiihat » Constantinople

اورده شنجی منه تأسیس

مؤسی : دوقتر عبدالمجید

نسخه سی ۵ غرو مشور

تلفون : ایستانبول ۸۶۵

حریت فکریه و انسانلغه خادم

سینه لك : ۲۵۰ غروش

آاتی آیلق : ۱۳۰ »

آبونه

۲ کانون ثانی ۱۹۱۹

مطمئن بر آدمك مظفرانه طورینی طاقینان (توق) قیزك
یانسه اوطوردهش ، فكر مزجه بك سر بست دینه جك
بر طر زده قیزه صوقولیور کبی ایدی ، (ستوب !) دییه
باغیرارق صندالی دوردیری .

مابعدی وار

کی دوه و پاسان

اوقومق ذوق و کتابلر

« پول بورژه » نه دیور ؟

« هیچ بریز ، کنیدیزی تحلیل ایتدیگمز زمان ،
اوقودیغمز کتابلرک تاثیرندن آزاده قالدیغمزی اثبات
ایدمه یز . »

« میلتون » نه دیور ؟

« کتابلر ، روح قادار فعمال ، ذی حیات بر ذریت
تشکیل ایدر . »

« جون هر شعل » نه دیور ؟

« کتابلر سایه سنده انسان ، مختلف عصرلرک اک
معنا مجلسلرینه داخل اوله رق هر قومک فردی ، هر
عصرک تماشا کری اولور . کویا که کائنات اوقویان ایچون
خلق اوقمشدر . اوقومق ذوق کنیدیسنه نصیب اولان
کیسه هر حالده بختیار اولور . »

« پول رومر » نه دیور ؟

« الی سنه لک حیاتمک یکانه رهبری کتابلردر . »

« لیدی ژان غره ی » نه دیور ؟

لیدی ژان غره ی ، کنیدیسی زبارت ایدن برینه
باغجه ده اکلنه عائله سنی کوستره رک : « امنم که اونلرک باغجه ده
حسن ایتدکاری ذوق ، بنم افلاطونی اوقومقدن حسن

ملاحظه من دوغرو ایدی . نهایت اوکا قانع اولمشدق .
یالکز وقت غائب ایتدیگمز متأسف اولماق ایچون ایشه
ایرکن باشلامه من لازمدی . سینک ، نهایت ، صندالک
بوتون طائفه لیل (ناکونوی) ه اهانت ایتدی .

بواهاتی ، مشکلات چیقارمه دن ، مقاومت ایتمه دن ،
هر بریزك ایلک استرحامزده قبول ایتدی .

یاری ، عقیف انسانلر نه قدر منفعل اولسلر یری
وار . اعتباری یرنده هانکی بر سر بست قادین واردر که
بردوزینه عاشقی اولماسین وبوطاشقلر ایچنده بویله اولدیغی
بیلیمه جک قادار قالین قافالیسی وارمیدر ؟

برای نزاکت ، جمعی ایتسی اقسامندن بازار ایتسی
صباحنه قادار ، یعنی صندال کونلری . سینکی (ناکولتوی)
براقیوردق - سینک ، یالکز سن نهرندن آیرلدقندن
صوکر ، پارسده بزه عاندی ، آراتق بوده براهانت
صایله مازدی .

وضعیت غایت تحفدی . سینکک درت متفق سر سریسی
بوقسیمه آگاه ایدیلر و آرارنده بوندن بحث ایدیورلر ،
حتی قیزده کنیدیسی یك کولدورن کنایه لرده بولونویورلردی .
یالکز (ناکونوی) ، یواشیدن بی خبر کورونیور ،
وبوغریب وضعیت ؛ اونکه بزم آواهمزده برصیقیتی نولید
ایدیور ، اسکی اعتماد وصمیمیت مزه برسدچکیور ، اونی
بزدن اوزاقلاشدیریور ، تجرید ایدیورددی . بو حال
اونی بزه قارشى مشکل و براز کولونج برروله ، آلداتلش
برعاشق ، حتی برزوج رولنه سوق ایدیورددی .

غایت ذکی وخصوصی بر دراینه صاحب اولدیغی ایچون
فرقه واروب وارمیدیغی اندیشه ایله بر رمزه صورسیوردق .
اونی ده بزه اوا حساس ایندی . بر آقشام (بوژیوال) ده
میک یمشدک ، بویوک بر کیفله کوره کچکیوردق ، اوصباح

ایستدیکم ذوقه نظراً ، برکولمکدن عبارتدر . دیمشدر .
« بورال » نه دیور ؟

« دنیانک الک بیوک خیر وشر فاعلی ، کتابلردر . »

« ریشاردو یوری » نه دیور ؟

« ایشته دکنکمز ، آجی سوز سویلمههدن ، حدت
ایتمهدهن هدیه وپارا ایستههدهن بزی تدریس ایدن معلمار .
اونلره یاقلاشیرسه کز اویومدقلرینی کوررسکمز ، برشی
صوارسه کز سزدن کیزله منزلر ، اونلری طانیازسه کیز
اصلا شکایت ایتزلر ، اگر برشی بیلمیورسه کز سزکه
اکلنمزلر . »

« آشام » نه دیور ؟

« مطالعهنک برسنهده اوکرتدیکی ، تجربه نک یکریمی
سنهده اوکرتدیکندن فضلهدر . »

« سیرجونلوبوق » نه دیور ؟

« کتابلر اکثریا احبابه بکزه ثیلیر . فقط مرحتمز
ئولوم ، دوستلرمزک الک کزیده وفضیلتمندلرینی بزدن
آییردینی حالده ، زمان بالعکس کتابلرک قنلرینی ئولیدر ،
ایلرینی تمیز ایدر . روتک هر درلو نعمتلرندن مستفید
اولمش یک چوق کیمسهلر ، الک بویوک سعادت ، مطالعهده
بولدقلرینی بیان ایتشاردر . »

« فلهشر » نه دیور ؟

« بوش و دوامسز برثروت قازانمق ایچون بی بواندیشه سز
ذوقدن آیرمق قابلیدر ؟ اصلا ! سزک بتون اندیشه لرکز
پارا طویلامق ، بنمکی ده معلوماتی توسیع ایتک اولسون !

« اک' ایی آرقداشلرم اولان کتابلرمک بولوندینی یرده
ایسته دیکم کبی لکنمههه ، مساعده ایدیکز . اوراسی نیم
ایچون حکمدار سرائی ، هر ایسته دیکم ساعتهده علما
ومتقدمین حکما ایله کوروشه بیله جکم یردر . بعضاً قرالار
وایمراطورلرله قونوشورم ، فکرلرینی تنقید ایدرم واکر
غیر مشروع ایسه مظفریتلرینی تزییف ایدرک حققلرنده

شدتلی حکملرویرر ، حقسز رکز ایدلمش اولان هیکللرینی
قیرارم . »

« ماقولای » نه دیور ؟

« ماقولای ، مشهور ، زنکین ، سختی یرنده برآدامدی .
برکوچوک قیز چوجوغنه یازدینی سویلی مکتوبده سویله
دیور : « یک لطیف اولان مکتوبکدن دولایی تشکر
ایدرم . سوکیلی کوچوک قیزیک بختیارلغنه سبب اولدیغمدن
دولایی بنده دائماً بختیارم ، اونک کتابلری سودیکنی
کورمک قادار بی نمون ایدن برشی اوله ماز . زیرا بنم
کبی بیوک اولونجه کوره جکدرکه کتابلر ، پاستهلردن ،
شکرملردن ، اویوتجاقلردن و دنیانک هر درلو منظره -
لرندن ، اکلنجهلرندن قیمتلیدر . بکاسرایلری ، باغچهلری ،
کوزهل طعاملری ، شرابلری ، آرابهلری ، محتشم البسهلری
ویوزلرجه خدمتچیلری ایله دنیانک الک بیوک قرالی
اوله جقسک دیسه لرایسته مزدم ، مطالعه بی سومه یین برقرال
اولمقدنسه ، طاوان آراسنده ، کتاب بیغینلری آراسنده
اوطوران برفقیر اولمقی ترجیح ایدردم . »

« ریخته ر » نه دیور ؟

« اکر برکتاب بزی مستفید ایتزسه بونده کی قباحث
دائماً کتابه عائد دکلدر ، اوقومه سنی بیلمک ده برصنعتدر . »

« ویقتور هوغو » نه دیور ؟

« معالعه ، غدادر . اوقویان انسانلق ، بیان انسانلقدر . »

« هاسرتون » نه دیور ؟

« مطالعه کزه بلافاصله دوام ایده بیلرسه کز ، بوصورتله
کچن دقیقه لریکزده برذوق روحانی دیواجقسکمز که بو ،
مساعی فکریه کزک یکانه مکافاتی اولاجقدر . »

« مونسکیو » نه دیور ؟

« مطالعه بی سومک ، حیاتده وجودینه قاتلانیا لان
صیقینتیلی ساعتلری ، طاتلی ساعتله مبادلله ایتک دیعدر . »

عقیده دو کوملری

آناسنك رحنه كندی اراده سنك خارچنده دوشه
چوجوق ، آیلرجه بی شعور بودار محبتك جانلی جدارلری
آرسنده چالقالایر .

بر زمان کلیرکه ، ایلک آدم نمونه سی رحم مادر دن
سطح فسیح ارضه طلوع ایدر .
اوگون و اودقیقه ، بواللهك ایلک بشری و بشریتك
أصیل تمثالی بتون کسولردن . . بتون خیر و شردن . .
بتون ادیان و مذاهبدن منزهدر .

. . . یازیق زواللهی چوجوق ! ایلک دفعه انسانلغك
ملوث کوملکینی کیمکه مجبور قالیر . . ایلک دفعه
آنه سنك ریاکار سسلرینی دیکله و باباسنك بالآخره
دیکشه جک اولان یالانچی تبسلرینی کورور .

شخصیتی بلا اختیار بر آتیکت آلتنه وضع ایدر :
اوکا اسم طاقیلیر و او بلا اختیار بیکلرجه سنه اول کلن
(عصایلیر) دن . . . (پیامیرلردن) برینك امتی
اولور بر آز بیور . و بیودچکه زنجیرلر
چوغایلر اولار :

« آتسه طوقومه » . . « صویه اوفلهمه » . .
« قارانلغه کیمه » . . « سوقاغه پیسلهمه » . .
دیهه باشلایان آزارلار . . دها صکره موهوم شخصیتلره
قارشى اجبار احترام ایدن اخطارلار باشلار .

، براز دها بیور : تمامیه کندیسنه بکزه یهن
آداملرک آرسنده کی منافرتلری . . کینلری . . اسم
و لسان ده کیشیکلک لرینی کورور . و اونى تمامیه کندیسنه
بکزه یهن بر غروب بشره دشمن اولمغه زورلارلر .

... نهایت « مکتب ! » دییه براندیشه جدی یه ایله
اونی دار بر یره سوقارلار . « کتاب ! » دییه کهنه
بشریتك ایلک ملوث . . ایلک خیر بالایی فکر لرینی ازلتیرلر .
« دین ! » دییه اسکی کونلرک افسانه وی حکایه لرینی . .

« قانت » نه دیور ؟

« فائده لی بر مطالعه ، ماموسته بدنیهدن زیاده حجتیه
مافعدر . »

« اجتهاد » نه دیور ؟

« بر قوم ، یا او قومق و یا هلاک اولق شقلردن برینی
قبوله مجبوردر . »

یکی فلسفه سائجه لری

کنجلك و اختیارلق

کنجلك ، امیدلرینك سرخوشلغیه ، هر آرقه سندن
چوشدقلری شیئه نائل اولمش نظریله باقارلر ، بوتون
خیاللاری ، کندیلرینه حقیقت کی کورونور .

موسو
کنجلكك حیاتك اوفاق حادثه لرینه فارشی
متحسس اولمغه احتیاجی واردر .

بر فرانس مؤلفی

کنجلكك اکلنمکه مخصوص بر یاش اولدیغی سویله بن
کیسه لر ، بدلادرلر . کنجلكك حیاتك بوتون دیگر
بجه سنده مفید اوله جق اولان اعتبادلری قازانمغه مخصوص
بر یاشدر .

ژ. ب. سای

دقت ایدم که اختیارلق ، یوزیم کی روحزی ده
یوروشدیر ماسین .

مونتئی

بدرك ایچون تاصل حرکت ایتدکسه ، اختیارلغکده ده
چوجوقلر کدن اوحرکتی بکله ! .

گوسل پینا